

Sudjelovanje u projektu "Prevenција kriminaliteta s međunarodnim iskustvom" u Španjolskoj

Stjepan Šalomon 1, Nataša Koražija 2

Policijska uprava Krapinsko-zagorska 1, Zavod za javno zdravstvo krapinsko-zagorske županije 2

Višegodišnja međuresorska suradnja između PU krapinsko-zagorske, Zavoda za javno zdravstvo KZZ - Centra za prevenciju ovisnosti i izvanbolničko liječenje, Obiteljskog centra KZZ i Zagorske razvojne agencije (ZARA) rezultirala je uspješnom realizacijom projekta pod nazivom "Prevenција kriminaliteta s međunarodnim iskustvom" u okviru programa za cjeloživotno učenje Leonardo Da Vinci u listopadu 2010.

Nakon višemjesečnih priprema, koje su temeljem natječaja Agencije za mobilnosti i programe EU započeli Stjepan Šalomon iz PU krapinsko-zagorske i Helena Matuša iz ZARA-e, delegacija od 12 članova sastavljena od predstavnika svih partnera razmijenila je iskustvo s partnerom Conselleria de Gobernacion iz španjolske Valencije u vremenu od 18. do 31. listopada 2010. godine.

Razmjenom iskustva bila je obuhvaćena problematika prevencije ovisnosti, nasilja u obitelji, teških krađa, prevencija prometnih delikata, način organiziranja prevencije na mobilan način i oblici suradnje policije, lokalne zajednice i mjerodavnih institucija u svim programima prevencije.

18. listopad 2010. godine bio je dan odlaska delegacije ispred zgrade PU krapinsko-zagorske u Zaboku do zračne luke u Zagrebu odakle je delegacija preko Zuricha otputovala za Valenciju gdje se smjestila u blizini samog centra grada, u hotelu Puerta.

U naredna dva tjedana uslijedila je profesionalna razmjena iskustva o načinima organizacije i provođenja prevencije na već rečenim područjima rada.

Dnevnik studijskog putovanja:

*Prvog radnog dana uslijedio je prijem u zgradi regionalne policije u Valenciji u kojoj je delegaciju dočekaо načelnik odjela za sigurnost g. Juan Carlos sa svojim suradnicima. Načelnik odjela regionalne policije g. Pablo predstavio ustroj španjolske policije i kategorizaciju policije na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te njihove nadležnosti. Voditelj projekta "Prevenција kriminaliteta s međunarodnim iskustvom" Stjepan Šalomon u pozdravnom govoru ukratko sažeo sve ciljeve projekta i predstavio sve sudionike naše delegacije. Načelnik PU K-Z Željko Cujzek pozdravio je sve španjolske kolege, zahvalio im se na dobrodošlici te održao izlaganje o najosnovnijim informacijama o Republici Hrvatskoj, MUP-u, PU krapinsko-zagorskoj i Krapinsko-zagorskoj županiji. Nakon toga uslijedio je posjet postaji regionalne policije gdje je delegaciju dočekaо načelnik regionalne policije Valencija i načelnik policije cijele valencijske regije (tri pokrajine od kojih je najveća Valencija).

*Slijedeći radni dan bio je rezerviran za posjetu zgradi regionalne vlade u najužem centru, a radi se o objektu zaštićene kulturne baštine sagrađenoj u 16. stoljeću. U sklopu zgrade nalazi se centar za nadzor i zaštitu objekta regionalne vlade i ostalih šticeđenih objekata parlamenta koje inače osiguravaju policijski službenici regionalne policije.

Organiziran je i obilazak centra za sigurnost i nadzor željezničkog prometa - metroa i upravljanje vlakovima. Stanje sigurnosti željezničkog prometa prati se putem video nadzora iz centra sigurnosti te putem ophodnji policije i zaštitara.

*Treći radni dan bio je namijenjen razmjeni iskustva na prevenciji ovisnosti, a odvijao se u lokalnoj policijskoj postaji u mjestu Paterna koja je smještena u jednoj od najvećih industrijskih zona u Europi. Ustroj postaje predstavio je njihov načelnik, a zatim su Španjolci prezentirali što poduzimaju u vezi s preventivnim postupanjem sprječavanja ovisnosti o drogama. Prvu prezentaciju našeg tima o toj temi održali su Nataša Koražija iz Centra za prevenciju ovisnosti -Zavoda za javno zdravstvo Krapinsko-zagorske županije te Darko Bakran i Robert Hršak iz PU krapinsko-zagorske.

Nakon razmjene iskustava i razgovora o toj temi, naši predstavnici posjetili su obrazovni centar u kojoj djeluje i Centar za mlade u dijelu grada koji je do nedavno bio veliki sigurnosni problem, a koji je danas uređen i siguran kvart. U njemu većim dijelom prebiva romska populacija, a ranijih je godina naročito bila izražena problematika ovisnosti o drogama i obiteljskog nasilja. Trenutno školu pohađa 36 maloljetnika koji se obrazuju za nekoliko zanimanja (vodoinstalater, zidar, telefonist itd.) a također, prezentiran je promo film o navedenoj školi i njezinim uspjesima.

U skladu s našom lokalnim prilikama i usporedbom s španjolskim partnerom može se zaključiti da je rad na preventivnim aktivnostima kod nas razrađeniji, te da imamo sustavniji pristup ovoj problematici.

U petak, 22. listopada uslijedila je posjeta centralnoj policijskoj postaji (PU) grada Valencije-Policia local Valenciana. Radna tema bilo je obiteljsko nasilje, o čemu je prezentirala inspektorica u tzv.

GAMA grupi (specijalizirana grupa u borbi protiv zlostavljanja). Rad grupe temelji se na radu s žrtvama zlostavljanja nakon prijave i sudske odluke, odnosno, u komparaciji s našim sustavom, nakon izrečene zaštitne mjere nasilniku. Svaka žrtva u pravilu ima svog agenta, te se rad s žrtvom temelji na individualnom pristupu. Grupa također koordinira aktivnosti sa svim ostalim službama, a osnovana je na poticaj policijskih službenika. Rad policijskih službenika u grupi temelji se na dobrovoljnom pristupu, nakon čega se prolazi određeni specijalistički trening. O navedenoj temi izlagale su i članice našeg tima - Marija Filipec iz PU i Sandra Kos iz Obiteljskog centra KZZ i to u prezentacijama koje su izradile u suradnji s ravnateljicom Obiteljskog centra Gordanom Maligec. Usporedbom prezentiranoga vidljivo je da u rješavanju problematike obiteljskog nasilja kod španjolskih partnera uloga socijalnih radnika nije izražena u onom obimu u kojem je to u Hrvatskoj.

*Prvi radni dan na početku drugog radnog tjedna odrađen je u lokalnoj policijskoj postaji Alboraya gdje se prioritetno bave problematikom prometa.

Policijske službenice Lia i Silvia zajednički su odradile prezentaciju na temu preventivnih aktivnosti u prometu. Rad prometne policije PU krapinsko-zagorske sa statističkim podacima i preventivnim aktivnostima predstavili su Željko Perešin, Robert Hršak i Robert Pavić.

Zaključeno je da ima dosta sličnih aktivnosti, a posebno je zapaženo da u Valenciji postoji zakonska mogućnost da se novčana kazna počinitelju prometnog prekršaja može smanjiti za 50 % ukoliko se plati odmah ili u roku od 8 dana od dana utvrđenog prekršaja. Alkotestiranje uređajem koji ima mogućnost ispisa rezultata služi kao dokaz na sudu i nema potrebe za vađenjem krvi i urina.

Posjet Centru 112, mobilnom centru te centru za kontrolu u La Eliani uslijedio je u utorak, 26. listopada. Tom prilikom kroz prezentaciju predstavljena je djelatnost centra 112 u regiji Valencija koji kao takav djeluje od 16.07.1997. godine, a financira ga Španjolska vlada. Marija Filipec iz PU krapinsko-zagorske prezentirala rad Operativno komunikacijskog centra policije Policijske uprave krapinsko-zagorske te suradnju sa Centrom 112.

Centar u La Eliani predstavlja sustav koji objedinjuje sve pozive za hitne slučajeve te prikuplja podatke i informacije za druge korisnike. Uz zavidnu informatičku opremu čiju nabavku financira vlada Valencije, predstavljen je rad CoordComG5, Call Centar 112 te PMA – napredno zapovjedno vozilo (mobilno vozilo za 112 sa tzv. Satcom opremom).

Zaposlenici se kontinuirano educiraju za rad u centru, a tijekom turističke sezone koja traje 8 mjeseci u godini, dodatno zapošljavaju stručne prevoditelje.

Pružaju usluge za 94 integrirana korisnika koji uz kompatibilnu tehnologiju sadržaj dojave zaprime u nekoliko sekundi i neintegrirane korisnike za koje treba više vremena za prijenos sadržaja informacije u slučaju hitnog postupanja.

Slijedeći radni dan bio je rezervirana za put u Cheste i posjet obrazovnoj ustanovi IVASPE koja provodi obrazovanje i stručno usavršavanje policijskih službenika lokalne policije, javne sigurnosti i hitnih slučajeva. Uz najsuvremeniju informatičku opremu i komunikacijsku tehnologiju u postupku obrazovanja i primjenu metoda aktivnog učenja postiže se brzo usvajanje znanja, vještina i ponašanja namijenjenih polaznicima.

Četvrtak, 28. listopada - Dan je obilježio put u lokalnu policijsku postaju Teulada, oko 130 km južno od Valencije gdje je delegaciju iz RH srdačno dočekaao načelnik postaje g. Manolo sa svojim suradnicima i pri tome prezentirao njihov način suradnje policije i lokalne zajednice kroz jedinstven projekt djelovanja policije u zajednici. Njihov projekt slični radu kontakt policije u našim lokalnim zajednicama, a s takvim načinom rada započeli su 2006. godine. Model je preuzet iz Portugala, a postoji intencija da se takav model suradnje i djelovanja policije i zajednice uvede najprije u Madridu te potom u cijeloj Španjolskoj.

U gradu živi 14.600 stanovnika, a tijekom turističke sezone koja traje od travnja do listopada, broj stanovnika se utrostručuje te dostiže broj od oko 50.000 sa 66 različitih nacionalnih pripadnosti.

Posao policije bazira se na preventivnom radu i suradnji s građanima s kojima se sve informacije vezane za sigurnost razmjenjuju putem e-mail poruka te je u Projekt uključeno oko 2200 građana. Projekt se svake godine mijenja sukladno problematici na terenu, a građani na području gdje žive prikupljaju obavijesti koje utječu na stanje sigurnosti te dostavljaju u lokalnu policijsku postaju.

Godišnje se pruži oko 8000 raznih intervencija policije sa zanemarivim brojem prigovora građana na kvalitetu pružene intervencije. Lokalna postaja u cijelosti funkcionira na marketinškom principu, kako navode, da turisti dolaze samo u siguran grad, a dobar turizam je jednako novac.

Tijekom protekle dvije godine na tom području u prometu je smrtno stradala samo jedna osoba.

Rad i funkcioniranje Mobilnog centra za prevenciju na području PU krapinsko-zagorske i neke detalje projekta policija u zajednici kod nas je predstavio Stjepan Šalamon.

Petak, 29. listopada - U prostoru Regionalnog sekretarijata za upravljanje (Conselleria de Gobernacion) razmijenjena su iskustva tijekom boravka u Valenciji kojom prilikom su učesnicima Projekta uručeni certifikati od strane regionalnog sekretara koji se zahvalio na suradnji u projektu.

Od strane načelnika PU Željka Cujzek i voditelja projekta Stjepana Šalamon izražena je zahvala španjolcima na njihovom angažmanu u razmjeni iskustava te su pozvani na daljnju suradnju na način da njihovi predstavnici dođu u uzvratni posjet u RH, odnosno u Krapinsko-zagorsku županiju.

Zahvala je upućena i stručnoj suradnici na projektu iz Valencije Marisi Gomez i prevoditeljici Sari Mico koje su cijelo vrijeme bile na usluzi delegaciji.

Subota, 30. listopada bila je iskorištena za posjet Oceanografiji u istočnom dijelu Valencije prilikom čega je trajno fotografski zabilježena ljepota arhitekture i sadržaja muzeja te ostalih objekata. Povratak iz Valencije uslijedio je u nedjelju 31. listopada 2010.godine. Sudionici projekta bili su oduševljeni nezaboravnim iskustvom kojeg sobom nose iz Španjolske uz ocjenu kako su djelovali kao jedan profesionalan tim koji je kroz dva tjedna zajedničkog rada još jednom potvrdio da timski rad ima svojeg smisla tim više ako je smisao svega doprinos prevenciji društveno neprihvatljivih ponašanja i podizanju razine sigurnosti vlastitih sugrađana.

Kontakt:
Stjepan Šalamon
PU Krapinsko-zagorska
e-mail: ssalamon@mup.hr